

Сидорук Д. В.,
здобувачка вищої освіти факультету менеджменту
Рибачук І. В.,
аспірант, спеціальність 073 Менеджмент
Науковий керівник: Полторак А. С.,
д-р екон. наук, професор
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Захист національних інтересів та забезпечення фінансово-економічної безпеки є найважливішими функціями держави, виконання яких спрямоване на зміцнення позицій держави у міжнародному співтоваристві. Фінансово-економічна безпека є фундаментальною для економічно ефективної держави. Вона є базовою основою економічно ефективної держави в умовах фінансової глобалізації послаблення державного контролю за розвитком грошово-кредитних відносин та лібералізації зовнішньоекономічних зв'язків, розширення міжнародних потоків капіталу та посилення монетарного впливу. Сучасний розвиток економіки України характеризується впливом різноманітних чинників, що негативно впливають на функціонування держави, регіонів, організацій, установ та підприємств [1].

Перед кожним суб'єктом господарювання стоять такі завдання, як забезпечення стабільного управління та досягнення основних цілей своєї діяльності. Це зумовлює об'єктивну необхідність постійно підтримувати економічну безпеку підприємства на належному рівні та здатність усувати несприятливі об'єктивні та суб'єктивні наслідки зовнішнього та внутрішнього середовища.

Особливе місце в системі економічної безпеки посідає фінансова безпека, яка впливає абсолютно на всі сфери діяльності підприємства. Це пов'язано з тим, що рівень фінансової безпеки будь-якого підприємства визначає його здатність забезпечувати інші елементи економічної безпеки, а зміни в усіх сферах діяльності підприємства в кінцевому підсумку впливають на фінансову безпеку підприємства [2].

Шлемко І.Ф. пропонує розуміти фінансову безпеку як «стан фінансової системи, що характеризується її фінансовою, грошово-кредитною, банківською, бюджетною та податковою збалансованістю, стійкістю до несприятливих внутрішніх і зовнішніх впливів та здатністю забезпечувати ефективно функціонування і зростання національної економічної системи» [3].

Варто зазначити, що під фінансово-економічною безпекою пропонується розуміти складову національної економічної безпеки, яка якісно характеризує фінансово-економічну систему, визначає її здатність підтримувати нормальне функціонування, ґрунтується на незалежності, ефективності та конкурентоспроможності фінансово-кредитного сектору, спрямована на розвиток у межах поставлених перед системою цілей і дає змогу системі протистояти та відновлювати свою діяльність у разі виникнення різних загроз (зовнішніх і внутрішніх) [4].

Для забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства необхідно сформулювати необхідні елементи та загальну схему організації економічної безпеки. Таким чином, процес управління фінансовою безпекою підприємства розділяють на такі етапи: розроблення системи фінансових інтересів підприємств, які потребують захисту в процесі їхньої діяльності; виявлення, аналіз і прогнозування внутрішніх і зовнішніх загроз фінансовій безпеці на підприємстві та реалізації фінансових вигод; оцінка рівня фінансової безпеки підприємства; усунення загроз фінансової безпеки підприємств; розробка бюджетного плану для реалізації розробленого комплексу заходів щодо забезпечення фінансової стійкості підприємства; реалізація заходів, запланованих в ході господарської діяльності підприємства; контроль виконання запланованих заходів щодо забезпечення належної фінансової безпеки підприємства; управління за допомогою механізму зворотного зв'язку системою фінансової безпеки підприємства [2].

Управління фінансово-економічною безпекою суб'єктів господарювання в умовах глобальної нестабільності є важливим завданням для забезпечення стійкості та успішності їх діяльності.

Глобальна нестабільність включає в себе такі явища, як економічні кризи, фінансові збої, зміни валютних курсів, політичні конфлікти та інші фактори, які можуть впливати на фінансову становище суб'єктів господарювання.

Управління фінансово-економічною безпекою полягає у визначенні та здійсненні заходів, спрямованих на запобігання, зменшення та управління ризиками, а також на забезпечення стійкого функціонування фінансової системи.

Основні принципи управління фінансово-економічною безпекою в умовах глобальної нестабільності включають:

1. Аналіз ризиків – суб'єкти господарювання повинні здійснювати постійний моніторинг ризиків, що впливають на їх фінансову становище. Це включає оцінку економічної ситуації, політичних змін, змін в міжнародних економічних умовах та інших факторів.

2. Диверсифікація – суб'єкти господарювання повинні розглядати різноманітні фінансові інструменти та ринки для розподілу ризиків. Це допомагає зменшити вплив негативних факторів на фінансову становище суб'єктів господарювання [7].

3. Фінансова дисципліна – суб'єкти господарювання повинні дотримуватися ретельного фінансового плану, контролювати витрати та уникати зайвих ризиків. Це допомагає підтримувати фінансову стійкість і захищати від негативних наслідків глобальної нестабільності.

4. Інновації – суб'єкти господарювання повинні активно впроваджувати нові технології та ідеї, що допоможуть їм адаптуватися до зміни умов та забезпечити конкурентні переваги.

5. Співпраця – суб'єкти господарювання повинні співпрацювати з іншими учасниками ринку, урядовими органами та міжнародними організаціями з метою обміну інформацією та координації заходів щодо забезпечення фінансової стабільності [5].

Однак, слід зазначити, що управління фінансово-економічною безпекою в умовах глобальної нестабільності є складним завданням, яке вимагає постійного аналізу та адаптації до змін у макроекономічному середовищі. Суб'єкти господарювання повинні бути готові до ризиків та мати стратегії для їх зменшення та управління.

Список використаних джерел

1. Управління фінансово-економічною безпекою держави та шляхи запобігання зовнішнім і внутрішнім загрозам. URL: <http://surl.li/nepor> (дата звернення: 01.11.2023)
2. Орлик О.В. Механізм управління фінансово-економічною безпекою URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/147039687.pdf> (дата звернення: 01.11.2023).
3. Правдюк Н. Л., Мулик Т. О., Мулик Я. І. Управління фінансовою безпекою підприємств: обліково-аналітичний аспект: монографія URL: <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/22661.pdf> (дата звернення: 01.11.2023).
4. Соломонова Л. В. Фінансово-економічна безпека як складова національної безпеки країни. URL: http://bses.in.ua/journals/2018/27_1_2018/38.pdf (дата звернення: 01.11.2023).
5. Балацький Є. О. Стратегія забезпечення фінансової безпеки підприємств: сучасні реалії URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4237> (дата звернення: 01.11.2023).
6. Клименко Т. В. Основні елементи механізму забезпечення фінансової безпеки суб'єктів господарювання. Вісник ЖДТУ. 2011. № 4 (58). С. 340-343.
7. Полторак А.С. Фінансова безпека держави в умовах глобалізації: теорія, методологія та практика : монографія. Миколаїв : МНАУ, 2019. 463 с. URL: <https://cutt.ly/BgrWXXx> (дата звернення: 01.09.2023).